



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 251/2010-43

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. septembra 2010 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta a Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť J. V., M., zastúpeného advokátkou JUDr. E. B., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Ct 20/03 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Ct 20/03 porušil základné právo J. V. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Ct 20/03 p r i k a z u j e konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

3. J. V. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. J. V. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 454,96 € (slovom štyristopäťdesiatštyri eur a deväťdesiatšesť centov), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť na účet jeho advokátky JUDr. E. B., B., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 19. mája 2010 č. k. II. ÚS 251/2010-21 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť J. V. (ďalej aj „sťažovateľ“) v časti namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Ct 20/03 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľ 11. septembra 2003 podal okresnému súdu návrh na začatie konania vo veci ochrany osobnosti. Podľa názoru sťažovateľa:

„Porušovateľ svojím postupom ako aj nečinnosťou porušil(...) práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

V prvej fáze porušovateľ spôsobil neprimerané priet'ahy v konaní svojou nečinnosťou a to v období od 11. 09. 2003, kedy bol návrh vo veci samej podaný až do 27. 10. 2005, kedy porušovateľ 1-krát vytýčil termín pojednávania. Porušovateľ v priebehu dvoch rokov nielenže vo veci nekonal, ale konal i nesprávne, keď navrhovateľa vyzýval, aby uhradil súdny poplatok a to i napriek tomu, že ide o osobu oslobodenú od súdnych poplatkov, o čom

aj následne po takmer 2 rokoch rozhodol, keď uznesením sp. zn. 7 Ct 20/03 zo dňa 13. 06. 2005 rozhodol o oslobodení navrhovateľa od súdneho poplatku.

Porušovateľ sa i v ďalšom konaní dopustil prietáhov v konaní a to i napriek tomu, že od 27. 10. 2005 do 08. 11. 2007 v pravidelných termínoch vytyčoval termíny pojednávania, ale nasledujúcim období 3-krát došlo k zmene zákonného sudcu, čo malo a aj naďalej má za následok neprimerané predlžovanie súdneho konania a dnes ani po 6 rokoch nielenže nebolo vo veci rozhodnuté, ale pri každej zmene zákonného sudcu musí byť vec opätovne naštudovaná, nový sudca sa musí s vecou oboznámiť a až následne môže konať. (...)

Nakoľko po 6 rokoch nič nenasvedčovalo tomu, že by mohla byť vec ukončená bol sťažovateľ nútený podať sťažnosť na prietahy v konaní zo dňa 22. 12. 2009, kde zároveň poukázal i na článok 6 ods. 1 Európskeho dohovoru a rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý konštatoval, že práve veci súvisiace s ohrozením života, slobody, zdravia a živobytia majú prednosť pred vybavovaním ostatných vecí.

Porušovateľ odpoveďou na sťažnosť Spr 2003/10 zo dňa 27. 01. 2010 konštatoval, že sťažnosť je dôvodná, pričom do dnešného dňa nebola nijakým spôsobom zriadená náprava! (...)

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľa J. V., M. v konaní Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 7 Ct 20/03(...), domáhať sa svojho práva, verejne prerokovať vec bez zbytočných prietáhov, podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR(...) boli porušené.

2. (...)

3. Sťažovateľovi J. V.,(...) patrí finančné zadosťučinenie vo výške 33.200 €, ktorú je porušovateľ povinný vyplatiť sťažovateľovi do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nález.

4. Súčasne porušovateľ je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 1.473,74 €(...) k rukám advokátky JUDr. E. B. a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto nález.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou, listom sp. zn. Spr 3532/2010

zo 16. júla 2010 a právna zástupkyňa sťažovateľa stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 2. júla 2010.

2.1 Predsedníčka okresného súdu okrem podrobnej chronológie úkonov vykonaných okresným súdom v danej veci uviedla, že predmetné konanie je poznačené priet'ahmi, a oznámila, že pristúpila k sledovaniu veci a požiadala zákonnú sudkyňu o konanie vo veci tak, aby k ďalším priet'ahom v konaní nedochádzalo. Ďalej uviedla, že ak ústavný súd dospeje k názoru, že bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, žiada vziať do úvahy skutočnosť, že zákonná sudkyňa subjektívnym konaním nezavinila vznik priet'ahov v konaní, uvedené zohľadniť pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia a nepriznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v plnej výške. Zároveň oznámila, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti, ak ústavný súd dospeje k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

2.2 Právna zástupkyňa sťažovateľa v reakcii na uvedené vyjadrenie predsedníčky okresného súdu uviedla, že sťažnosť na priet'ahy v konaní podával sťažovateľ z dôvodu úplnej bezmocnosti a zároveň uvedomujúc si protiprávny zásah zo strany odporcov. *„Jeho obavy a zúfalstvo sa len stupňujú tým, že veril v akú takú spravodlivosť a v to, že sa u nezávislých súdov domôže ochrany svojich práv. Postup súdov však jeho obavy nijakým spôsobom nezmenšuje, ba naopak, vyvoláva v ňom pocit, že jeho situácia je bezvýhodisková a každý len čaká kedy svoj údel neunesie(…)“* Právna zástupkyňa sťažovateľa súhlasila s upustením od ústneho pojednávania.

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 7 Ct 20/03:

Dňa 11. septembra 2003 sťažovateľ doručil okresnému súdu návrh vo veci ochrany osobnosti.

Dňa 22. marca 2004 okresný súd vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku.

Dňa 10. augusta 2004 sťažovateľ doručil súdu návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 3. septembra 2004 súd vyzval sťažovateľa na predloženie dokladov potrebných na rozhodovanie o oslobodení od súdnych poplatkov.

Dňa 13. júna 2005 súd priznal navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 13. júna 2005 súd uznesením sp. zn. 7 Ct 20/2003 vyzval odporcov, aby sa vyjadrili k návrhu na začatie konania.

Dňa 19. septembra 2005 súd nariadil v predmetnej veci termín pojednávania na 27. október 2005.

Dňa 27. októbra 2005 súd uskutočnil pojednávanie, ktoré bolo na účely doplnenia dokazovania odročené na 12. január 2006.

Dňa 12. januára 2006 súd uskutočnil pojednávanie, ktoré pre účely rozhodnutia o návrhu na pristúpenie účastníkov do konania odročil na 13. február 2006.

Dňa 12. januára 2006 súd uznesením č. k. 7 Ct 20/2003-111 pripustil vstup Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave do konania na strane odporcu.

Dňa 13. februára 2006 súd uskutočnil pojednávanie, ktoré pre účely ďalšieho doplnenia dokazovania odročil na 23. marec 2006.

Dňa 23. marca 2006 súd uskutočnil pojednávanie, ktoré pre účely ďalšieho doplnenia dokazovania odročil na 27. apríl 2006.

Dňa 27. apríla 2006 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo opätovne na účely ďalšieho doplnenia dokazovania odročené na 25. máj 2006.

Dňa 25. mája 2006 súd uskutočnil pojednávanie, ktoré na účely ďalšieho doplnenia dokazovania odročil na 14. september 2006.

Dňa 14. septembra 2006 bolo pojednávanie odročené na 16. november 2006.

Dňa 16. novembra 2006 bolo súdu doručené ospravedlnenie odporcu v 3. rade (Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky) za neúčast' na pojednávaní z dôvodu neodkladných služobných povinnosti pracovníka odboru právnych služieb.

Dňa 16. novembra 2006 súd uskutočnil pojednávanie, ktoré bolo odročené na 14. december 2006.

Dňa 14. decembra 2006 súd uskutočnil pojednávanie, ktoré na účely predvolania svedkov odročil na 8. február 2007.

Dňa 8. februára 2007 súd uskutočnil pojednávanie, ktoré bolo odročené na 8. marec 2007.

Dňa 8. marca 2007 súd uskutočnil pojednávanie, ktoré na účely ďalšieho doplnenia dokazovania odročil na 12. apríl 2007.

Dňa 12. apríla 2007 súd uskutočnil pojednávanie, ktoré na účely predvolania ďalších svedkov odročil na 17. máj 2007.

Dňa 17. mája 2007 bolo okresnému súdu doručené ospravedlnenie neúčasti jedného z odporcov.

Dňa 17. mája 2007 súd uskutočnil pojednávanie, ktoré na účely ďalšieho doplnenia dokazovania odročil na 6. september 2007.

Dňa 8. augusta 2007 okresný súd zmenil termín nariadeného pojednávania na nový termín, a to 24. september 2007.

Dňa 24. septembra 2007 súd uskutočnil pojednávanie, ktoré na účely ďalšieho doplnenia dokazovania odročil na 8. november 2007.

Dňa 5. novembra 2007 bolo okresnému súdu faxom doručené ospravedlnenie odporcu v 1. rade za neúčast' na pojednávaní.

Dňa 8. novembra 2007 súd uskutočnil pojednávanie, ktoré na účely ďalšieho doplnenia dokazovania odročil na 17. január 2008.

Dňa 21. novembra 2007 bolo doručené ospravedlnenie svedkyne za neúčast' na pojednávaní.

Dňa 31. decembra 2007 okresný súd zrušil nariadený termín pojednávania.

Dňa 1. októbra 2008 okresný súd nariadil termín pojednávania na 24. november 2008.

Dňa 24. novembra 2008 súd uskutočnil pojednávame, ktoré na účely ďalšieho doplnenia dokazovania odročil na 16. február 2009.

Dňa 16. februára 2009 súd uskutočnil pojednávane, ktoré na účely ďalšieho doplnenia dokazovania odročil na 1. apríl 2009.

Dňa 6. marca 2009 bolo súdu doručené ospravedlnenie svedkyne o neúčasti na pojednávani.

Dňa 1. apríla 2009 súd uskutočnil pojednávane, ktoré na účely ďalšieho doplnenia dokazovania odročil na 3. jún 2009.

Dňa 13. mája 2009 okresný súd zrušil nariadený termín pojednávania.

Dňa 6. apríla 2010 súd nariadil termín pojednávania na 11. máj 2010.

Dňa 11. mája 2010 súd uskutočnil pojednávane, ktoré na účely ďalšieho doplnenia dokazovania odročil na 1. jún 2010.

Dňa 11. mája 2010 bolo okresnému súdu doručené ospravedlnenie neúčasti na pojednávani krajského riaditeľstva Policajného zboru.

Dňa 25. mája 2010 súd zmenil určený termín pojednávania na 8. október 2010.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Ct 20/03 dochádzalo k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov(...)

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého občianskoprávneho konania je ochrana osobnosti, t. j. vec, ktorej povaha si vyžaduje osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a skončená (§ 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku – ďalej aj „OSP“) a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (pozri napr. I. ÚS 100/03).

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o ochrane osobnosti môže predstavovať určitý stupeň zložitosti súvisiaci spravidla

s náročným zisťovaním skutkového stavu. Doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania však ústavný súd nemôže pripísať na vrub faktickej alebo právnej náročnosti prerokovávanej veci. Napokon ani predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení nenamietala zložitosť napadnutej veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúvanom konaní, ústavný súd – okrem skutočnosti, že sťažovateľ podal návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov iba takmer po jednom roku od podania žalobného návrhu – nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným priesťahom. Sťažovateľ neprispel svojím správaním k priesťahom v konaní, povinnosti uložené súdmi plnil v určených lehotách, nepožiadal o odročenie pojednávania z dôvodov na jeho strane. Navyše, využitie možností daných sťažovateľovi procesnými predpismi (napr. podľa Občianskeho súdneho poriadku) na uplatňovanie a presadzovanie jeho práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, dôsledkom ktorého sú zbytočné priesťahy (napr. I. ÚS 31/01).

3. Pokiaľ ide o tretie kritérium (postup súdu), ústavný súd sa z hľadiska čl. 48 ods. 2 ústavy zameral na tieto štádiá konania:

a) Štádium konania od podania návrhu po uskutočnenie prvého pojednávania (od 11. septembra 2003 do 27. októbra 2005) trvalo viac ako 25 mesiacov.

V tomto štádiu konania je úlohou súdu vo všeobecnosti preskúmať podmienky konania a pripraviť vec tak, aby mohla byť prerokovaná na pojednávaní a spravidla na jedinom pojednávaní aj rozhodnutá (§ 114 ods. 1 OSP). Je zrejmé, že súd v tomto štádiu vykonáva spravidla jednoduché a časovo nenáročné úkony (doručenie návrhu druhému účastníkovi, šetrenie splnenia podmienok konania a pod.). Len osobitne mimoriadne okolnosti môžu odôvodniť (ospravedlniť) také dlhé trvanie úvodného štádia konania, ako to bolo v danom prípade. Zo strany okresného súdu pritom žiadne takéto dôvody neboli tvrdené a ani zistené.

Ústavný súd konštatuje, že už v úvodnom štádiu tohto konania okresný súd postupoval so značnými zbytočnými priesťahmi.

b) Štádium konania od 27. októbra 2005 trvá i do dňa vydania tohto nálezu, pretože vo veci dosiaľ nebolo vydané meritórne rozhodnutie.

Vzhľadom na značné prieťahy už v úvodnom štádiu konania bolo možné od okresného súdu legitímne očakávať, že vec riadne pripravil na prerokovanie, a ďalej to, že okresný súd bude konať s osobitnou starostlivosťou v záujme realizácie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd však dospel k záveru, že to tak ani v ďalšom štádiu napadnutého konania nebolo.

Vo veci sa konalo celkom devätnásť(!) pojednávanií, pričom druhé štádium konania trvá už skoro päť rokov bez vydania meritórneho rozhodnutia. Podľa názoru ústavného súdu okresný súd nekonal v tomto štádiu konania s osobitnou starostlivosťou, akú bolo možné od neho v záujme realizácie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy legitímne očakávať. Samotná skutočnosť, že sa v danej veci konalo viacero pojednávanií, ešte nenasvedčuje tomu, že okresný súd konal s osobitnou starostlivosťou. Táto skutočnosť sama osebe nemôže ospravedlniť už viac ako sedem rokov trvajúce konanie bez meritórneho rozhodnutia. Vysoký počet pojednávanií môže totiž nasvedčovať náročnosti prerokúvanej veci, ale aj nedostatočnej pripravenosti súdu na prerokovanie veci a neefektívnosti vedenia konania. Preto je dôležité rozlíšiť konanie pomalé a neúčinné, to znamená konanie so zbytočnými prieťahmi, a konanie, ktoré trvá dlho z dôvodu zložitosti prerokúvanej veci (I. ÚS 92/97).

Ústavný súd už vyslovil, že pre naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony (bez ohľadu na ich počet). K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 10/98).

V druhom štádiu konania teda okresný súd opätovne konal so značnými, a treba konštatovať, že aj so zbytočnými prieťahmi. Opakované odročovanie pojednávanií z dôvodu doplnenia dokazovania napriek potrebe vypočuť väčší počet svedkov nesvedčia o sústredenosti a efektívite vykonaných pojednávanií. Navyše pozornosti ústavného súdu neuniklo, že medzi pojednávaniami uplynulo v jednom prípade 10 mesiacov a opakovane v ďalšom prípade 13 mesiacov, pričom uvedené obdobia nie sú vyplnené efektívnou činnosťou okresného súdu.

Podľa názoru ústavného súdu uvedené obdobia nečinnosti okresného súdu neboli ospravedlnené žiadnymi dôvodmi, ktoré by bolo možné považovať za dostatočné a relevantné, a preto ústavný súd dospel k záveru, že bez akýchkoľvek zákonných dôvodov mali rozhodujúci vplyv na už sedem rokov trvajúce konanie.

Obranu predsedníčky okresného súdu, že treba vziať do úvahy skutočnosť, že „*zákonná sudkyňa subjektívnym konaním nezavinila vznik prietáhov v konaní*“, nebolo možné akceptovať. V tejto súvislosti ústavný súd opakovane zdôraznil, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nemožno prihliadnuť na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení predsedníčky okresného súdu. V tejto súvislosti ústavný súd už uviedol, že ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci, a teda vykonanie spravodlivosti bez zbytočných prietáhov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním napr. na dlhodobu obmedzenú personálne kapacity príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03).

Z týchto dôvodov ústavný súd konštatuje, že uvedená nečinnosť okresného súdu je porušením základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať primerané finančného zadosťučinenie v sume 33 200 €, pretože predlžovaním súdneho konania výpovedná hodnovernosť svedkov sa z roka na rok znižuje, čo oddiaľuje súdne rozhodnutie.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, najmä na povahu (predmet) napadnutého konania, považuje za primerané v sume 3 000 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zabezpečenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri účelne vykonané úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia – splnomocnenie z 31. marca 2010, spísanie sťažnosti doručenej 12. apríla 2010, vyjadrenie z 2. júla 2010). Za jeden úkon právnej pomoci vykonaný v roku 2010 patri odmena v sume trikrát po

120,23 €, preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú sumu 360,69 €. Spolu s režijným paušálom ku každému úkonu (3 x 7,21 € v roku 2010) tvorí náhrada trov právnej služby advokátom celkovú sumu 382,32 € v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. K uvedenej sume v danom prípade bolo treba pripočítať 19 % DPH, teda sumu 72,64 €, t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkovú sumu 454,96 €.

Ústavný súd preto o uplatnených trovách konania sťažovateľom rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. septembra 2010